

Početní část 1 - 14.6.2022

1. Uvažme 2π -periodickou funkci $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ definovanou pro $x \in (-\pi, \pi]$ předpisem

$$f(x) = \begin{cases} \cos 2x, & |x| \leq \frac{\pi}{2}, \\ 0, & |x| > \frac{\pi}{2}. \end{cases}$$

- (a) Rozvíte f v trigonometrickou Fourierovu řadu s periodou 2π .
- (b) Vyšetřete bodovou a (lokálně) stejnoměrnou konverganci této řady.
- (c) Dosazením vhodné hodnoty x určete součet řady

$$\sum_{k=1}^{\infty} (-1)^k \frac{2k+1}{4k^2+4k-3}.$$

(9 bodů)

Řešení:

Funkce je sudá, koeficienty u $\sin(nx)$ budou tedy všechny nulové. Dále počítáme pro $n \neq 0, 2$

$$\begin{aligned} a_n &= \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \cos(nx) dx \\ &= \frac{2}{\pi} \int_0^{\frac{\pi}{2}} \cos x \cos(nx) dx \\ &= \frac{1}{\pi} \int_0^{\frac{\pi}{2}} \cos((2-n)x) + \cos((2+n)x) dx \\ &= \frac{1}{\pi} \left[\frac{\sin((2-n)x)}{2-n} + \frac{\sin((2+n)x)}{2+n} \right]_0^{\frac{\pi}{2}} \\ &= \frac{1}{\pi} \left(\frac{\sin((2-n)\frac{\pi}{2})}{2-n} + \frac{\sin((2+n)\frac{\pi}{2})}{2+n} \right) \\ &= \frac{2}{\pi} \frac{n \sin(\frac{\pi n}{2})}{4-n^2}. \end{aligned}$$

Dále zřejmě $a_0 = 0$ a $a_2 = \frac{1}{2}$.

Dále víme, že

$$\sin \frac{\pi n}{2} = \begin{cases} (-1)^k, & \text{pro } n = 2k+1, \\ 0, & \text{pro } n = 2k. \end{cases}$$

Dostáváme tedy

$$f(x) \sim \frac{2}{3\pi} \cos x + \frac{1}{2} \cos 2x + \frac{2}{\pi} \sum_{k=1}^{\infty} (-1)^{k+1} \frac{2k+1}{4k^2+4k-3} \cos((2k+1)x).$$

Protože je f spojitá mimo body $\pm\frac{\pi}{2} + 2n\pi$, $n \in \mathbb{N}$ a po částech C^1 platí pro $x \in \mathbb{R} \setminus \{\pm\frac{\pi}{2} + 2n\pi : n \in \mathbb{N}\}$

$$f(x) = \frac{2}{3\pi} \cos x + \frac{1}{2} \cos 2x + \frac{2}{\pi} \sum_{k=1}^{\infty} (-1)^{k+1} \frac{2k+1}{4k^2+4k-3} \cos((2k+1)x),$$

přičemž konvergence je lokálně stejnoměrná na všech intervalech. Po dosazení $x = 0$ dostáváme

$$1 = \frac{2}{3\pi} + \frac{1}{2} + \frac{2}{\pi} \sum_{k=1}^{\infty} (-1)^{k+1} \frac{2k+1}{4k^2+4k-3}$$

a po úpravě

$$\sum_{k=1}^{\infty} (-1)^k \frac{2k+1}{4k^2+4k-3} = \frac{1}{3} - \frac{\pi}{4}.$$

2. Spočtěte integrál z funkce $\frac{z^{18} - z^{17} - 4z^{16} - 1}{(z^2 - 4)(z^{17} + 1)}$ přes křivku $\gamma(t) = \frac{3}{2}e^{it}$, $t \in (0, 2\pi)$. (9 bodů)

Řešení:

Místo reziduů v sedmnácti bodech uvnitř kruhu spočítáme rezidua v ± 2 a v ∞ . Snadno spočítáme $\text{Res}(f(z), \pm 2) = \mp \frac{1}{4}$. Dále použijeme vzoreček $\text{Res}(f(z), \infty) = -\text{Res}(f(\frac{1}{z}) \cdot \frac{1}{z^2}, 0)$, máme

$$f\left(\frac{1}{z}\right) \cdot \frac{1}{z^2} = \frac{\frac{1}{z^{18}} - \frac{1}{z^{17}} - \frac{4}{z^{16}} - 1}{\left(\frac{1}{z^{17}} + 1\right)\left(\frac{1}{z^2} - 4\right)z^2} = \frac{z^{18} + 4z^2 + z - 1}{z(4z^2 - 1)(z^{17} + 1)}.$$

Odtud už snadno vidíme, že $\text{Res}\left(f\left(\frac{1}{z}\right) \cdot \frac{1}{z^2}, 0\right) = 1$.

Celkově tedy dostaváme

$$\int_{\gamma} f = -i2\pi(\text{Res}(f(z), 2) + \text{Res}(f(z), -2) + \text{Res}(f(z), \infty)) = -i2\pi\left(-\frac{1}{4} + \frac{1}{4} - 1\right) = i2\pi.$$